ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jakuba Camrdy a soudců JUDr. Lenky Matyášové a JUDr. Viktora Kučery v právní věci žalobce: **E. J. O.,** zastoupen Mgr. Naďou Smetanovou, advokátkou se sídlem 28. října 1001/3, Praha 1, proti žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců,** se sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, Praha 4, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 24. 3. 2022, č. j. 6 A 28/2020-54,

takto:

I. Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 24. 3. 2022, č. j. 6 A 28/2020-54, **se ruší.**

II. Rozhodnutí Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců ze dne 24. 1. 2020, č. j. MV-163279-4/SO-2019, **se ruší** a věc **se vrací** žalované k dalšímu řízení.

III. Žalovaná **je povinna** zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku 24 450 Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám jeho právní zástupkyně Mgr. Nadi Smetanové, advokátky.

Odůvodnění:

I.
Vymezení věci

[1] Kasační stížností se žalobce domáhá zrušení v záhlaví označeného rozsudku Městského soudu v Praze, který byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí ze dne 24. 1. 2020, č. j. MV-163279-4/SO-2019, jímž žalovaná zamítla odvolání žalobce a potvrdila rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky, ze dne 30. 10. 2019, č. j. OAM-12092-16/PP-2019. Tímto rozhodnutím správní orgán I. stupně zamítl žádost žalobce o vydání povolení k přechodnému pobytu rodinného příslušníka občana Evropské unie dle § 87e odst. 1 písm. f) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, v relevantním znění (dále jen „zákon o pobytu

cizinců“), a dle § 87e odst. 4 zákona o pobytu cizinců mu stanovil lhůtu 30 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí k vycestování z území ČR, neboť dle správního orgánu existovalo důvodné nebezpečí, že by mohl ohrozit bezpečnost státu nebo závažným způsobem narušit veřejný pořádek.

[2] Ze správního spisu vyplynulo, že žalobce podal dne 9. 7. 2019 žádost o vydání povolení k přechodnému pobytu na území ČR podle § 87b zákona o pobytu cizinců. Správní orgán I. stupně na základě žalobcem doložených dokladů a provedených pobytových kontrol dospěl k závěru, že žalobce je ve smyslu § 15a odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců rodinným příslušníkem občana EU, neboť je manželem paní M. O., nar. X, české státní příslušnice, s níž uzavřel manželství dne 24. 2. 2018. Správní orgán I. stupně následně zkoumal, zda není v případě žalobce dán některý z důvodů pro zamítnutí jeho žádosti o povolení k přechodnému pobytu ve smyslu § 87e odst. 1 zákona o pobytu cizinců. Správní orgán I. stupně z opisu rejstříku trestů zjistil, že žalobce byl odsouzen trestním příkazem Obvodního soudu pro Prahu 1 ze dne 4. 2. 2019, sp. zn. 7 T 9/2019, za spáchání přečinu nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a jedy dle § 283 odst. 1 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, v relevantním znění, k podmíněnému trestu odnětí svobody v délce 1 roku se stanovenou zkušební dobou na 3 roky. Uvedeného trestného činu se žalobce dopustil tím, že jiné osobě bez povolení prodal jeden plastový sáček s obsahem konopí celkové hmotnosti 0,454 g za cenu 300 Kč. Správní orgán I. stupně dospěl k závěru, že jednání žalobce spočívající v páchání úmyslné trestné činnosti lze bezpochyby podřadit pod pojem narušení veřejného pořádku a vzhledem ke stanovené zkušební době, která dosud neuplynula, není možné učinit závěr, že riziko narušení veřejného pořádku ze strany žalobce nadále bezprostředně nehrozí, neboť nelze vyloučit, že by se takového jednání dopustil i v budoucnu. Dle správního orgánu I. stupně nelze drogovou kriminalitu vzhledem k jejím důsledkům pro společnost pominout, neboť distribuce drog způsobuje nenávratné a závažné škody na fyzickém a psychickém zdraví poživatelů drog a ohrožuje i životy jejich blízkých. Z těchto důvodů správní orgán žádost žalobce již zmíněným rozhodnutím ze dne 30. 10. 2019, č. j. OAM-12092-16/PP-2019-6470-18/DP-2018, zamítl.

[3] Žalobce podal proti tomuto rozhodnutí odvolání, které žalovaná výše uvedeným rozhodnutím ze dne 24. 1. 2020, č. j. MV-163279-4/SO-2019, zamítla a rozhodnutí správního orgánu I. stupně potvrdila. Žalovaná předně s odkazem na usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 7. 2011, č. j. 3 As 4/2010-151, publ. pod č. 2420/2011 Sb. NSS, a rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 5. 2007, č. j. 2 As 78/2006-64, publ. pod č. 1335/2007 Sb. NSS (všechna zde zmiňovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná též na www.nssoud.cz), vymezila podmínky pro uplatnění výhrady veřejného pořádku. Podle žalované ze spisového materiálu jednoznačně vyplývá, že došlo k porušení právních norem ČR, a tedy k narušení veřejného pořádku. V nyní posuzované věci tak hrozba narušení veřejného pořádku dle žalované vyplývá z osobního jednání žalobce, jelikož spáchal úmyslný trestný čin, za který byl pravomocně odsouzen. V této souvislosti žalovaná odkázala i na rozsudek velkého senátu Soudního dvora EU ze dne 23. 11. 2010, *Tsakouridis*, C-145/09, ECLI:EU:C:2010:708. Žalovaná konstatovala, že až do uplynutí zkušební doby je žalobce i z pohledu soudu potenciálním narušitelem veřejného pořádku, přičemž délka zkušební doby byla žalobci stanovena i s ohledem na to, že drogová trestná činnost je považována za společensky velmi nebezpečnou. Podle žalované neuplynula od spáchání trestného činu tak dlouhá doba, aby pominuly obavy z možného chování žalobce do budoucna.

[4] Žalovaná konstatovala, že se zabývala rovněž důsledky zamítnutí žádosti žalobce o povolení k přechodnému pobytu z hlediska jeho dopadů do soukromého a rodinného života žalobce, přičemž dospěla k závěru, že vzhledem k povaze vědomého protiprávního jednání žalobce převážil veřejný zájem na ochraně před porušováním právních předpisů nad zájmem žalobce na ochraně rodinných vztahů. Žalovaná vzala v potaz, že žalobce má na území ČR manželku, se kterou čekají prvního potomka, jak žalobce uvedl v podaném odvolání, nicméně nepovažovala předmětné rozhodnutí za rozporné s čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (Úmluva) nebo s Úmluvou o právech dítěte. Žalovaná připomněla, že Úmluva o právech dítěte připouští i oddělení dítěte od jeho rodičů, nicméně požaduje zabezpečit pravidelné osobní kontakty, které mohou být v nyní posuzované věci zabezpečeny i přesto, že žalobci nebude povolení k přechodnému pobytu na území ČR uděleno. Žalovaná uzavřela, že žalobce svým jednáním skutečně, aktuálně a dostatečně závažně ohrozil základní zájem společnosti, kterým je v daném případě respektování právního řádu. Žalovaná však připomněla, že daným rozhodnutím není žalobci znemožněno, aby povolení k přechodnému pobytu získal v budoucnu, pokud se osvědčí a bude plnit své zákonné povinnosti.

[5] Žalobce podal proti rozhodnutí žalované žalobu k Městskému soudu v Praze, který ji rozsudkem ze dne 24. 3. 2022, č. j. 6 A 28/2020-54, zamítl. Městský soud předně neshledal důvodnou námitku nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí pro nedostatek důvodů. Zdůraznil, že je především na správním orgánu, aby řádně a dostatečně zjistil skutkový stav věci, nicméně i účastníci řízení by se měli podílet na podpoře svých tvrzení. Ze správního spisu městský soud zjistil, že žalobce uplatnil důkazní návrhy, konkrétně navrhl svůj účastnický výslech, výslech jeho manželky, výslech švagra a výslech tchyně za účelem prokázání konkrétních okolností týkajících se jeho soukromého a rodinného života a dopadů prvostupňového rozhodnutí do těchto poměrů. Městský soud žalované vytkl, že se těmito důkazními návrhy výslovně nezabývala a neuvedla, z jakých důvodů tyto výslechy neprovedla. Podle městského soudu však nelze toto pochybení hodnotit jako vadu mající za následek nezákonnost napadeného rozhodnutí, jelikož žalovaná tvrzení žalobce ohledně kvality jeho aktuálního soukromého a rodinného života nijak nerozporovala a skutkový stav tak byl v tomto ohledu nesporný. Ze stejných důvodů neprovedl účastnický výslech žalobce či výslech manželky ani městský soud při ústním jednání konaném dne 24. 3. 2022. Městský soud dále neshledal, že by správní orgány nedostatečně zjistily skutkové okolnosti svědčící ve prospěch žalobce.

[6] Městský soud se dále zabýval výkladem pojmu závažné narušení veřejného pořádku, přičemž konstatoval, že správní orgány se musí při posuzování toho, zda jsou naplněny podmínky pro zamítnutí žádosti dle § 87e odst. 1 písm. f) zákona o pobytu cizinců zabývat dalšími individuálními okolnostmi života cizince a učinit zhodnocení jeho potenciální nebezpečnosti pro některý ze základních zájmů společnosti do budoucna. Městský soud následně s odkazem na judikaturu Nejvyššího správního soudu vymezil kritéria, která je třeba ve smyslu čl. 8 Úmluvy zohlednit při posuzování zásahů do soukromého a rodinného života. Podle městského soudu je třeba přiměřenost zásahu do soukromého nebo rodinného života žalobce posuzovat méně přísnou optikou v porovnání s jinými rozhodnutími, jako jsou např. správní vyhoštění či rušení pobytového oprávnění. Dle městského soudu se žalovaná otázkou přiměřenosti dopadu rozhodnutí do soukromého a rodinného života zabývala dostatečně, přičemž z rozhodnutí je patrné, že dle žalované může pro žalobce i jeho rodinu zamítnutí žalobcovy žádosti o povolení k přechodnému pobytu a s tím spojená povinnost vycestovat z území ČR představovat zásah do jejich

rodinného života, ale s ohledem na povahu úmyslného trestněprávního jednání žalobce a jeho závažnost převážil veřejný zájem nad zájmem na ochraně rodinných vztahů žalobce.

[7] Městský soud dále zopakoval, že za spáchaný trestný čin byla žalobci uložena zkušební doba až do 13. 2. 2022, která v době rozhodování žalované o odvolání neuplynula (následně uplynula až v soudním řízení, což městský soud zjistil z usnesení Obvodního soudu pro Prahu 1 ze dne 4. 3. 2022, č. j. 7 T 9/2019-143, provedeného k důkazu při ústním jednání, dle kterého se žalobce ve zkušební době osvědčil). Žalovaná tak dle městského soudu správně vycházela z toho, že dosud neuplynula dostatečně dlouhá doba, aby mohly reálně pominout obavy z možného chování žalobce do budoucna s ohledem na závažnost spáchaného trestného činu. Obavy správních orgánů z ohrožení základních zájmů společnosti ze strany žalobce tak nebylo možné vyloučit. Městský soud konstatoval, že v žalobcově případě to byla až zkušební doba, stanovená trestním soudem, jež mohla poskytnout dostatek času, aby odsouzený prokázal, že byl účel trestu naplněn, a fakticky tak osvědčil, že již vede řádný život a do budoucna nepředstavuje skutečné a aktuální nebezpečí pro některý ze základních zájmů společnosti. Žalovaná se dle městského soudu současně zabývala individuálními okolnostmi života žalobce a přihlédla k jeho celkové životní situaci, přičemž s ohledem na to, že žalobce čekal se svou manželkou prvního potomka, zohlednila i Úmluvu o právech dítěte. Podle městského soudu žalobce měl a mohl předpokládat, že svým protiprávním jednáním vystaví nejen sebe, ale i rodinné příslušníky problémům plynoucím z ukončení jeho pobytového režimu v ČR. Městský soud uzavřel, že napadené rozhodnutí obsahuje všechny rozhodné skutečnosti, z nichž vyplývá závěr o přiměřenosti neudělení povolení k přechodnému pobytu žalobce. Žalobce v průběhu správního řízení neuvedl žádné skutečnosti, které by měly vést k tomu, aby se správní orgány podrobně zabývaly kritérii, která ve svém rozhodnutí výslovně neuvedly. Učiněná zjištění odpovídají závěru správních orgánů, že napadeným rozhodnutím nedošlo k nepřiměřenému zásahu do soukromého ani rodinného života žalobce.

II.
Kasační stížnost a vyjádření žalované

[8] Žalobce (stěžovatel) napadl rozsudek městského soudu kasační stížností z důvodů, které podřadil pod § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s.

[9] Stěžovatel předně namítal, že správní orgány ani městský soud nevzaly v potaz individuální okolnosti jím spáchaného trestného činu, který byl ojedinělým excesem z jeho jinak řádného života. Podle stěžovatele je takové hodnocení rozporné s čl. 27 odst. 2 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/38/ES ze dne 29. dubna 2004 o právu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států, o změně nařízení (EHS) č. 1612/68 a o zrušení směrnic 64/221/EHS, 68/360/EHS, 72/194/EHS, 73/148/EHS, 75/34/EHS, 75/35/EHS, 90/364/EHS, 90/365/EHS a 93/96/EHS (dále jen „směrnice 2004/38/ES“), jelikož správní orgány měly přezkoumatelným způsobem poměřovat proti sobě stojící veřejný zájem na dodržování právních norem, resp. riziko narušování veřejného pořádku ze strany stěžovatele do budoucna, a zájem stěžovatele, jeho manželky a v době vydání napadeného rozhodnutí ještě nenarozeného dítěte na realizaci jejich rodinného života. Správní orgány však bez zohlednění individuálních okolností uzavřely, že vzhledem k tomu, že stěžovateli byla stanovena zkušební doba, může stěžovatel během zkušební doby potenciálně veřejný pořádek narušit. Správní orgány odkázaly rovněž na zcela nepřiléhavou judikaturu, jelikož

v nyní posuzované věci byla intenzita jediného útoku stěžovatele z hlediska zásahu do společensky chráněných zájmů minimální. Žalovaná v rozporu s judikaturou Soudního dvora Evropské unie restriktivně vykládala právo na volný pohyb osob, a naopak extenzivně výhradu veřejného pořádku.

[10] Stěžovatel připomněl, že městskému soudu byla známa skutečnost, že se v době podmíněného odsouzení osvědčil, což vypovídá o tom, že jeho trestněprávní jednání bylo pouhým excesem a že veškeré námitky stěžovatele zpochybňující závěr o tom, že by stěžovatel mohl v budoucnu narušit veřejný pořádek, byly důvodné. Stěžovatel poukázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 2. 2013, č. j. 8 Azs 27/2012-65, dle kterého může soud ve výjimečných případech prolomit pravidlo uvedené v § 75 odst. 1 s. ř. s. a přihlédnout k novým skutkovým okolnostem z důvodu možného porušení čl. 8 Úmluvy. Městský soud však uvedené nevzal v potaz a omezil se na formalistický přezkum správních rozhodnutí. Dle stěžovatele tak v jeho případě nebyla řádně posouzena a srozumitelně odůvodněna míra rizika, že v budoucnosti naruší veřejný pořádek.

[11] Stěžovatel zdůrazňuje, že v rozhodnutí o zamítnutí jeho žádosti o vydání povolení k přechodnému pobytu není žádná úvaha o přiměřenosti tohoto rozhodnutí. Správní orgán I. stupně ve svém rozhodnutí neuvedl, jakou váhu měla v řízení např. tři čestná prohlášení předložená stěžovatelem nebo doložené fotografie, ze kterých bylo zjevné, že manželský a rodinný život stěžovatele je vzorový.

[12] Žalovaná se zcela konkrétními dopady předmětného rozhodnutí žádným způsobem nevypořádala, pouze v obecné rovině uvedla, že i dle mezinárodních úmluv může dojít k rozdělení rodiny. Stěžovatel přitom v odvolání uváděl, že zamítnutí jeho žádosti o povolení k přechodnému pobytu by znamenalo likvidaci jeho rodinného života. Stěžovatel pochybuje, že když mu nebylo vydáno povolení k přechodnému pobytu, tak by mu bylo uděleno krátkodobé vízum, aby mohl cestovat do ČR a udržovat s rodinou pravidelný styk. Stěžovatel poukazuje na to, že v Nigérii nemá takové možnosti uplatnění na trhu práce, aby si mohl dovolit pravidelně kupovat zpáteční letenku z Nigérie do České republiky za účelem návštěvy rodiny, což bude mít za následek dlouhodobé odloučení od rodiny, nemožnost podílet se na výchově syna či finančním zajištění rodiny. Tyto konkrétní okolnosti případu zůstaly zcela nepovšimnuty. Stěžovatel dále poukázal na další skutečnosti týkající se jeho rodiny, přičemž konstatoval, že pokud by žalovaná v souladu s § 3 správního řádu provedla navržené výslechy, zjistila by i další významné okolnosti života stěžovatele a jeho rodinných příslušníků, které ovlivňují závěr o tom, zda je předmětné rozhodnutí přiměřené. Stěžovatel dodává, že měl legitimní očekávání, že navržené výslechy budou provedeny, a o tom, že výslechy provedeny nebudou, se dověděl až z rozhodnutí žalované. Městský soud se podle stěžovatele nezaměřil na individuální skutkové okolnosti nyní posuzované věci, jeho argumentace je zcela obecná.

[13] Za nepřezkoumatelné považuje stěžovatel také závěry městského soudu, že se správní orgány dostatečně zabývaly tím, zda není dané rozhodnutí v rozporu s Úmluvou o právech dítěte, resp. zda je oddělení stěžovatele od jeho syna přiměřeným opatřením. Z napadeného rozsudku městského soudu není patrné, z jakého důvodu považuje městský soud zásah do života stěžovatele a celé jeho rodiny za přiměřený, přičemž důsledkem daného rozhodnutí by bylo narušení velice intenzivních rodinných vazeb. Podle stěžovatele není ani závěr městského soudu o dostatečném zjištění skutkového stavu správními orgány správný, jelikož správní orgány vycházely pouze z trestního příkazu. Stěžovatel závěrem uvádí, že ohledně kvality a intenzity jeho rodinného života v České

republice neprovedly správní orgány žádné šetření a vzhledem k tomu, že žalovaná jeho důkazním návrhům nevyhověla, je nutné její skutková zjištění považovat za nedostatečná k tomu, aby mohla řádně posoudit přiměřenost rozhodnutí o zamítnutí jeho žádosti o povolení k přechodnému pobytu.

[14] Vzhledem k uvedenému stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek městského soudu i rozhodnutí žalované zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení.

[15] Žalovaná ve vyjádření ke kasační stížnosti konstatovala, že stěžovatel uplatňuje stejné námitky jako v odvolání a žalobě. Žalovaná je přesvědčena, že městský soud své závěry dostatečně zdůvodnil, přičemž ve zbytku odkázala na žalobou napadené rozhodnutí i napadený rozsudek a zdůraznila trestnou činnost, kterou stěžovatel spáchal. Dle žalované se jednalo o vědomé protiprávní jednání spáchané v době, kdy stěžovatel teprve usiloval o pobytové oprávnění za účelem společného soužití se svou manželkou.

III.
Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[16] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost je podána včas, neboť byla podána ve lhůtě dvou týdnů od doručení napadeného rozhodnutí městského soudu (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), je podána oprávněnou osobou, neboť stěžovatel byl účastníkem řízení, z něhož napadené rozhodnutí městského soudu vzešlo (§ 102 s. ř. s.), a je zastoupen advokátkou (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

[17] Nejvyšší správní soud dále přistoupil k přezkoumání napadeného rozsudku městského soudu v mezích rozsahu kasační stížnosti a uplatněných důvodů, přičemž zkoumal, zda napadené rozhodnutí městského soudu netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná.

[18] Podmínky pro vydání povolení k přechodnému pobytu rodinného příslušníka občana EU jsou definovány především v § 87b zákona o pobytu cizinců ve spojení s § 15a téhož zákona, který vymezuje pojem rodinného příslušníka občana EU. O tom, že je stěžovatel rodinným příslušníkem občana EU, není v této věci sporu, autenticitu jeho manželství s občankou ČR, kterou potvrdily i provedené pobytové kontroly, správní orgány ani městský soud nezpochybňovaly, nebylo tedy třeba věnovat v tomto ohledu zvláštní pozornost stěžovatelem předloženým rodinným fotografiím a dalším obdobným důkazům. Sporným momentem však bylo uplatnění § 87e odst. 1 písm. f) zákona o pobytu cizinců na žádost stěžovatele a dále otázka, zda by zamítnutí této žádosti dle uvedeného ustanovení nebylo nepřiměřeným zásahem do osobního a rodinného života stěžovatele.

[19] Podle § 87e odst. 1 písm. f) zákona o pobytu cizinců platí, že „*[m]inisterstvo žádost o vydání povolení k přechodnému pobytu zamítne, jestliže je důvodné nebezpečí, že by žadatel mohl ohrozit bezpečnost státu nebo závažným způsobem narušit veřejný pořádek*“.

[20] Nejvyšší správní soud v této souvislosti připomíná, že k omezení práva pobytu z důvodů veřejného pořádku (stejně jako veřejné bezpečnosti nebo veřejného zdraví) se vyslovuje rovněž článek 27 směrnice 2004/38/ES. Podle odstavce prvního tohoto článku „*smějí členské státy omezit svobodu pohybu a pobytu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků*

bez ohledu na státní příslušnost z důvodů veřejného pořádku, veřejné bezpečnosti nebo veřejného zdraví. Tyto důvody nesmějí být uplatňovány k hospodářským účelům“. Podle odstavce druhého téhož článku pak *„[o]patření přijatá z důvodů veřejného pořádku nebo veřejné bezpečnosti musí být v souladu se zásadou přiměřenosti a musí být založena výlučně na osobním chování dotyčné osoby. Předchozí odsouzení pro trestný čin samo o sobě přijetí takových opatření neodůvodňuje. Osobní chování dotyčného jednotlivce musí představovat skutečné, aktuální a dostatečně závažné ohrožení některého ze základních zájmů společnosti. Odůvodnění, která přímo nesouvisí s dotyčnou osobou nebo souvisejí s generální prevencí, nejsou přípustná*“ (důraz doplněn).

[21] Výkladem pojmů „*veřejný pořádek*“, resp. „*závažné narušení veřejného pořádku*“ v kontextu zákona o pobytu cizinců se podrobně zabýval rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v již zmiňovaném usnesení ze dne 26. 7. 2011, č. j. 3 As 4/2010–151, přičemž konstatoval, že *„[p]ři výkladu pojmů „veřejný pořádek“, resp. „závažné narušení veřejného pořádku“, používaných v různých kontextech zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, je třeba brát v úvahu nejen celkový smysl dané právní úpravy, ale přihlížet i k rozdílným okolnostem vzniku, původu a účelu jednotlivých ustanovení, v nichž jsou tyto pojmy užity. Narušením veřejného pořádku podle § 119 odst. 2 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, může být jen takové jednání, které bude představovat skutečné, aktuální a dostatečně závažné ohrožení některého ze základních zájmů společnosti (srov. čl. 27 odst. 2 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/38/ES). I v takovém případě je však nutno zohlednit individuální okolnosti života cizince a přihlédnout k jeho celkové životní situaci.*“

[22] Pojem „veřejný pořádek“ je tedy nutno chápat a vykládat v kontextu konkrétního ustanovení, v němž je použit, a vycházet přitom z jeho účelu. Byť v citovaném usnesení se rozšířený senát zabýval výkladem tohoto pojmu primárně ve vztahu k § 119 zákona o pobytu cizinců, považuje Nejvyšší správní soud jeho závěry za přiměřeně použitelné i v posuzované věci, samozřejmě při zohlednění smyslu a účelu § 87e odst. 1 písm. f) zákona o pobytu cizinců, podle něhož správní orgány v této věci postupovaly a který je ovšem právě jedním z ustanovení přímo transponujících do českého právního řádu čl. 27 odst. 2 směrnice 2004/38/ES. Musí být tedy dle zásady eurokonformního výkladu vnitrostátního práva interpretován v souladu s textem i účelem daného ustanovení směrnice představujícího kodifikaci předchozí judikatury Soudního dvora k dané otázce. To platí i přesto, že v nyní posuzované věci jde o rodinného příslušníka občana ČR, který svobodu volného pohybu či pobytu v jiných členských státech nevyužívá, nicméně pokud se zákonodárce rozhodl i tyto osoby zařadit do kategorie rodinného příslušníka občana EU (§ 15a odst. 3 zákona o pobytu cizinců, v relevantním znění), musí být dané ustanovení interpretováno ve všech případech jednotným způsobem, což Nejvyšší správní soud opakovaně vyslovil, a to např. v rozsudcích ze dne 14. 2. 2020, č. j. 5 Azs 383/2019-40, a ze dne 29. 5. 2020, č. j. 2 Azs 29/2019-33.

[23] Z dikce § 87e odst. 1 písm. f) zákona o pobytu cizinců i z účelu předmětného ustanovení, jímž je ochrana bezpečnosti státu a veřejného pořádku, je zřejmé, že předchozí protiprávní jednání stěžovatele ještě samo o sobě nepostačuje k zamítnutí žádosti o udělení povolení k přechodnému pobytu podle § 87e odst. 1 písm. f) zákona o pobytu cizinců, neboť toto ustanovení má výhradně preventivní, nikoliv sankční charakter. Kriminální minulost žadatele ovšem jistě v obecné rovině může být základem úvahy o tom, že žadatel

i do budoucna představuje důvodné nebezpečí, že by mohl závažným způsobem narušit veřejný pořádek. Při posuzování tohoto rizika je třeba zvažovat závažnost a povahu spáchaného trestného činu, jakož i další individuální aspekty daného případu, jako je např. předcházející bezúhonnost či naopak opakování trestné činnosti u žadatele, chování žadatele ve vazbě či ve výkonu trestu a po propuštění, případně motiv, který jej ke spáchání trestného činu vedl, nebo jeho postoj k dosavadní trestné činnosti a další (viz již zmíněný rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 2. 2020, č. j. 5 Azs 383/2019-40).

[24] Tyto závěry potvrdil rovněž Ústavní soud v nálezu ze dne 16. 12. 2020, sp. zn. I. ÚS 945/20, když konstatoval, že je *„podle čl. 27 odst. 2 Směrnice třeba posoudit, zda osobní chování dotyčného jednotlivce představuje skutečné, aktuální a dostatečně závažné ohrožení některého ze základních zájmů společnosti. To mimo jiné znamená, že vnitrostátní orgány (resp. soudy) musí kromě existence předchozího odsouzení vzít v úvahu další okolnosti jako například uložený trest, míru zapojení jednotlivce do trestné činnosti, rozsah způsobené škody, četnost trestných činů, tendenci k opakování trestné činnosti či chování stěžovatele v době po odsouzení (...). Teprve v rámci posouzení proporcionality opatření je pak třeba hodnotit, zda je potenciální zrušení povolení k trvalému pobytu* (a obdobně zamítnutí žádosti o vydání povolení k přechodnému pobytu – pozn. NSS) *v souladu se zásadou přiměřenosti, a to zejména s ohledem na skutečnosti, jako je délka pobytu dotyčné osoby na daném území, věk, zdravotní stav, rodinné a ekonomické poměry, společenská a kulturní integrace v hostitelském členském státě, intenzita vazeb na zemi původu atd.“*.

[25] Ústavní soud v citovaném nálezu dospěl k závěru, že správní orgány ani správní soudy při posouzení, zda stěžovatel v uvedené věci představuje skutečné, aktuální a dostatečně závažné ohrožení některého ze základních zájmů společnosti, v intencích uvedených zásad nepostupovaly:

„Ministerstvo vnitra v napadeném rozhodnutí uvádí, že „cizinci bylo dozajista známo, že obchod s drogami patří mezi nejzávažnější trestnou činnost, v zemi původu cizince hrozí za tuto trestnou činnost v krajním případě trest smrti zastřelením“ (str. 5 napadeného rozhodnutí) a že „míra integrace cizince do české společnosti je zcela irelevantní a nelze ji považovat za výjimečnou a hodnou ochrany, pokud cizinec spáchá závažnou trestnou činnost na území, jako v tomto případě“. Ministerstvo vnitra dále svoje rozhodnutí odůvodnilo tím, že „[s] ohledem na nebezpečnost trestné činnosti, které se cizinec dopustil, i celkovou délku nepodmíněného trestu odnětí svobody je zde převažující veřejný zájem nad zájmem jednotlivce, a to zájem na ochraně veřejného pořádku, který cizinec hrubým způsobem narušuje“, že „přísný postup vůči drogovým deliktům, ať již mají jakoukoliv podobu, je vysoce žádoucí už proto, že neustále se zvyšující rozsah užívání návykových látek způsobuje obrovské škody a má zničující dopad na společnost a v jejím rámci především na mladistvé“ a že „cizinci trvale žijící na území ČR, kteří obchodují s drogami, hrubým způsobem poškozují jméno České republiky v zahraničí, kdy Česká republika je v současné době kvůli obchodování s drogami vnímána negativně v rámci Evropské unie“ (viz str. 6 napadeného rozhodnutí).

Jak je patrné z uvedených částí odůvodnění, Ministerstvo vnitra vůbec nehodnotilo, proč konkrétní okolnosti spáchání trestného činu naznačují, že osobní chování stěžovatele představuje ohrožení v současné době a proč stěžovatel bude ohrožovat veřejný pořádek či veřejnou bezpečnost i v budoucnu. Své rozhodnutí založilo pouze na skutečnosti, že stěžovatel byl odsouzen za spáchání zločinu výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy, který obecně spadá pod pojem „veřejný pořádek“ a jehož spáchání samozřejmě lze považovat za jeho narušení.

Eurokonformní odůvodnění nelze najít ani v navazujících napadených rozhodnutích. Komise pouze apodikticky konstatuje, že „z okolností trestné činnosti odvolatele, které ministerstvo v napadeném rozhodnutí popsalo a k nimž ve svých úvahách přihlédlo, je dostatečně zřejmé, že odvolatel se na území dopustil trestné činnosti, u níž není pochyb o tom, že se jedná o narušení veřejného pořádku závažným způsobem" a že „nebezpečnost jeho trestného činu je závažná, jen těžko lze usuzovat, že by u něho [tj. u stěžovatele] mělo jít jen o ojedinělé vybočení z řádného života"; nicméně tvrzené „okolnosti trestné činnosti" nijak nespecifikovala a ani konkrétně nevysvětlila, proč by se právě u stěžovatele mělo předpokládat, že bude mít tendenci páchat obdobnou trestnou činnost i v budoucnu. Komise naopak odůvodnila své rozhodnutí tvrzeními, které nesouvisí přímo s osobou stěžovatele, ale s generální prevencí, uvedla-li, že „[d]rogová trestná činnost v komunitě Vietnamců žijících na území je již obecně známým negativním jevem a ohrožuje veřejný pořádek významným způsobem" a že „[z]ájem České republiky na ochraně společnosti před shora uvedenou nebezpečnou a škodlivou trestnou činností, jíž se odvolatel dopustil, podle názoru Komise převažuje nad jeho soukromými a rodinnými zájmy" (viz str. 4-5 napadeného rozhodnutí).

Byť krajský soud v napadeném rozsudku uvedl, že domněnka Komise o nikoli ojedinělém vybočení z řádného života stěžovatele neměla ve spisu podklad, dospěl k závěru, že „[t]oto dílčí pochybení však samo o sobě nebylo intenzity, pro které by soud shledal rozhodnutí vadné pro nedostatek důvodů" a že šlo spíše domněnku, která nebyla z hlediska posouzení přiměřenosti dopadu rozhodnutí do stěžovatelova soukromého a rodinného života „významným rozhodujícím kritériem" (viz bod 26 napadeného rozsudku). Obdobně jako správní orgány, tak i krajský soud v bodu 24 napadeného rozsudku uvedl, že „[...] hodnocení obecné a typové společenské nebezpečnosti zločinu nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy, rozmáhajícího se ve vietnamské komunitě [...], bylo zcela na místě, neboť určuje základní intenzitu zásahu do zájmu na ochraně společnosti a lidí proti možnému ohrožení, které vyplývá z nekontrolovaného nakládáním s těmito nebezpečnými látkami a nepochybně další související trestnou činností, kterou zmínila rozhodnutí obou stupňů". Podle krajského soudu „[s]právní orgány současně přihlédly ke konkrétnímu skutku, za který byl žalobce odsouzen", a „byla závažnost žalobcova protiprávního jednání zjištěna a posouzena dostatečně"; konkrétní okolnosti stěžovatelova osobního chování nicméně nijak vysvětleny nejsou.

Ani Nejvyšší správní soud v odůvodnění napadeného rozhodnutí nijak neidentifikoval konkrétní okolnosti, které vedly k odsouzení stěžovatele a které by byly důkazem osobního chování, představujícího současnou hrozbu pro veřejný pořádek či veřejnou bezpečnost ve smyslu čl. 27 odst. 2 Směrnice. Nejvyšší správní soud jen zopakoval, že „[v] nyní posuzované věci byl stěžovatel odsouzen za stejný trestný čin spáchaný s dalšími osobami nejméně od 9. 1. 2015 do 12. 1. 2015 k jen o něco mírnějšímu trestu odnětí svobody, a proto i s ohledem na shora uvedené skutečnosti nemůže být pochyb o tom, že tento skutek představuje závažné narušení veřejného pořádku" (viz bod 22 napadeného rozsudku).

Lze tedy shrnout, že správní orgány ani správní soudy v napadených rozhodnutích nezmiňují kromě jednání představujícího skutkovou podstatu trestného činu, za který by stěžovatel odsouzen, žádné konkrétní okolnosti jeho osobního jednání, dokazující, že právě stěžovatelovo osobní chování představuje skutečné, aktuální a dostatečně závažné ohrožení některého základního zájmu společnosti. Nepřímý účinek Směrnice tedy uplatněn nebyl a správní orgány i správní soudy porušily zákaz automatické spojitosti mezi odsouzením pro trestný čin a zrušením povolení k trvalému pobytu - jinak řečeno, správní orgány a správní

soudy neposuzovaly osobní jednání stěžovatele, jak to požaduje čl. 27 odst. 2 Směrnice. Z výše shrnutých požadavků unijního práva a judikatury Soudního dvora EU vyplývá, že zkoumání existence skutečného, aktuálního a dostatečně závažného ohrožení některého ze základních zájmů společnosti přísluší vnitrostátním orgánům v každém jednotlivém případě, což nemůže nahradit národní zákonodárce obecnou identifikací důvodu pro omezující opatření (...). Správní orgány a správní soudy však z takové obecné identifikace v případě stěžovatele vycházely a automaticky zrušily povolení k trvalému pobytu, aniž by dostatečně zkoumaly další okolnosti.“

[26] Zcela obdobných pochybení se správní orgány i městský soud dopustily rovněž v nynější věci, a to i přesto, že v tomto případě jim posouzení otázky, zda stěžovatel může v budoucnu závažným způsobem narušit veřejný pořádek, ukládá nejen směrnice 2004/38/ES, ale i přímo zákon a navíc je trestný čin, za nějž byl pravomocně odsouzen stěžovatel v této věci, na první pohled nepoměrně méně závažný, než trestný čin stěžovatele ve věci, o níž rozhodoval Ústavní soud [stěžovatel v uvedené věci byl *„rozsudkem Krajského soudu v Ústí nad Labem - pobočky v Liberci ... sp. zn. 52 T 14/2015 ze dne 27. 7. 2016 odsouzen za spáchání zločinu výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy podle § 283 odst. 1, odst. 2 písm. c) trestního zákoníku k nepodmíněnému trestu odnětí svobody v trvání dvou let se zařazením do věznice s ostrahou. Trestný čin stěžovatel spáchal v přesně nezjištěném období, nejméně od 9. 1. 2015 do 12. 1. 2015, kdy po předchozích vzájemných telefonických dohodách a následném osobním jednání s dalšími spolupachateli převážně vietnamské státní příslušnosti, s nimiž společně neoprávněně, úmyslně a s vědomím, o jakou látku se jedná, nakládal s psychotropní látkou metamfetamin tím způsobem, že zajišťoval její výrobu a následnou distribuci. Stěžovatel byl následně rozhodnutím Okresního soudu v Liberci č. j. 6 PP 163/2016 ze dne 24. 11. 2016 podmíněně propuštěn z výkonu trestu odnětí svobody se zkušební dobou dvou roků*“. Obdobně tomu bylo ve věci, o níž rozhodoval Nejvyšší správní soud již zmiňovaným rozsudkem ze dne 14. 2. 2020, č. j. 5 Azs 383/2019-40, kde byl stěžovatel odsouzen za tentýž zvlášť závažný zločin nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy dokonce k pětiletému nepodmíněnému trestu odnětí svobody a byl následně z výkonu trestu odnětí svobody rovněž podmíněně propuštěn]. Přesto se správní orgány i městský soud v nynějším případě při hodnocení hrozby, kterou stěžovatel do budoucna pro společnost představuje, zaobíraly v podstatě pouze typovou společenskou škodlivostí drogové kriminality obecně, tedy vlastně otázkou generální prevence, která je při posuzovaní dané podmínky nepřípustná, a další rozhodné aspekty zcela opomněly.

[27] Drogová trestná činnost jistě obecně je závažnou trestnou činností, nicméně je třeba vzít v potaz v prvé řadě konkrétní okolnosti spáchaného trestného činu. Stěžovateli tak lze přisvědčit, že bylo nezbytné přihlédnout především k tomu, že se přečinu nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a jedy dle § 283 odst. 1 trestního zákoníku dopustil tím, že prodal jiné osobě velmi malé množství konopí, konkrétně 0,454 g (viz stanovisko trestního kolegia Nejvyššího soudu ze dne 13. 3. 2014, sp. zn. Tpjn 301/2013, podle něhož za *„množství větší než malé“* lze v případě konopí považovat více než 10 g sušiny obsahující nejméně 1 g účinné látky, tj. delta-9-tetrahydrokanabinolu, tedy množství sušiny více jak dvacetkrát větší, než kterým disponoval stěžovatel). Pokud by tedy stěžovatel přechovával takové množství konopí pro vlastní potřebu, jeho jednání by nenaplnilo znaky ani základní skutkové podstaty trestného činu přechovávání omamné a psychotropní látky a jedu dle § 284 odst. 1 trestního zákoníku. Vzhledem k tomu, že se dopustil společensky škodlivějšího jednání

v podobě prodeje uvedeného množství konopí třetí osobě, naplnil znaky základní skutkové podstaty trestného činu nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a jedy dle § 283 odst. 1 trestního zákoníku, avšak i tak je třeba vzít v úvahu relativně menší závažnost trestného činu stěžovatele v rámci drogové kriminality jako takové, a to nejen z hlediska množství prodané omamné látky, ale i majetkového prospěchu z tohoto jednání (300 Kč), jakož i toho, že se jednalo o jediný takový skutek. Nebylo prokázáno, že by stěžovatel obchodoval s větším množstvím konopí či že by tak jednal opakovaně. K těmto okolnostem přihlédl také trestní soud, který stěžovatele trestním příkazem odsoudil k podmíněnému trestu odnětí svobody v délce 1 roku, tedy na dolní hranici zákonné sazby, přičemž mu byla stanovena zkušební doba 3 let.

[28] Pokud správní orgány argumentují v dané souvislosti rozsudkem velkého senátu Soudního dvora ve věci C-145/09, *Tsakouridis*, činí tak opět toliko s poukazem na škodlivost drogové kriminality obecně, nikoliv však ve vztahu k individuálním okolnostem posuzované věci. Pomíjejí, že i velký senát Soudního dvora v této věci připustil možnost, že pachatel trestné činnosti může v závislosti na konkrétních skutkových okolnostech dané věci představovat nebezpečí pro veřejný pořádek či dokonce pro veřejnou bezpečnost, nikoliv však, že takové nebezpečí bez dalšího představuje každý, kdo se kdy dopustil trestného činu souvisejícího s drogami.

[29] Ani skutečnost, že stěžovateli dosud neuplynula stanovená zkušební doba v rámci podmíněného odsouzení, sama o sobě nevypovídá nic o riziku dalšího protiprávního jednání stěžovatele, pouze to, že stěžovatel v době rozhodování správních orgánů ještě neměl objektivně příležitost osvědčit svou nápravu. Samotné podmíněné odsouzení stěžovatele k trestu odnětí svobody přitom s ohledem na podmínky, které pro použití tohoto institutu stanoví § 81 odst. 1 trestního zákoníku, svědčí o tom, že příslušný soud, který o něm rozhodl, shledal, že vzhledem k osobě stěžovatele, jeho dosavadnímu životu a okolnostem případu není k působení na stěžovatele jakožto pachatele trestného činu, aby vedl řádný život, třeba okamžitého výkonu trestu odnětí svobody (obdobné závěry ve vztahu k podmíněnému propuštění z výkonu trestu odnětí svobody Nejvyšší správní soud vyslovil již ve zmíněném rozsudku ze dne 14. 2. 2020, č. j. 5 Azs 383/2019-40). Závěr správních orgánů i potažmo městského soudu, že na stěžovatele je třeba až do uplynutí zkušební doby třeba hledět jako na potenciálního narušitele veřejného pořádku tak nemůže obstát.

[30] Lze tedy shrnout, že správní orgány ani městský soud nezmiňují kromě typové škodlivosti drogové kriminality a skutečnosti, že stěžovateli v době jejich rozhodování dosud neuplynula stanovená zkušební doba v rámci podmíněného odsouzení k trestu odnětí svobody, žádné konkrétní okolnosti týkající se stěžovatele a nasvědčující tomu, že stěžovatel představuje či v době jejich rozhodování představoval skutečné, aktuální a dostatečně závažné ohrožení některého základního zájmu společnosti.

[31] Vzhledem k tomu, že nebylo řádně posouzeno, zda byla v případě stěžovatele naplněna základní podmínka pro uplatnění § 87e odst. 1 písm. f) zákona o pobytu cizinců, je již nadbytečné hodnotit, zda bylo zamítnutí stěžovatelovy žádosti o udělení povolení k přechodnému pobytu přiměřené z hlediska dopadů daného rozhodnutí do jeho soukromého a rodinného života. To je totiž další samostatná podmínka vydání takového rozhodnutí, kterou rozhodně nelze směšovat s otázkou, zda je tu důvodné nebezpečí, že by

rodinný příslušník občana EU mohl závažným způsobem narušit veřejný pořádek (viz obdobný závěr v bodu 52 citovaného nálezu Ústavního soudu).

[32] Je na správních orgánech, aby v případě, že bude nyní posuzovaná žádost stěžovatele stále aktuální, ji znovu posoudily ve světle výše uvedených požadavků směrnice 2004/38/ES. V takovém případě bude v dalším řízení třeba přihlédnout také ke změně skutkového stavu, která v mezidobí nastala, především k tomu, že stěžovatel se ve stanovené zkušební době osvědčil. Pokud by správní orgány i přesto dospěly k závěru, že je v případě stěžovatele naplněna podmínka dle § 87e odst. 1 písm. f) zákona o pobytu cizinců, musí následně řádně posoudit též přiměřenost případného zamítnutí žádosti o vydání povolení k přechodnému pobytu z hlediska veškerých dosud nastalých rozhodných skutečností, především nejlepšího zájmu již narozeného nezletilého syna stěžovatele (dle rodného listu, který stěžovatel předložil v průběhu řízení před městským soudem, se N. E. O. narodil v P. dne X).

[33] Byť Nejvyšší správní soud souhlasí s městským soudem, že zamítnutí žádosti o povolení k přechodnému pobytu představuje obvykle méně intenzivní zásah do práva na ochranu osobního a rodinného života cizince, než je např. rozhodnutí o správním vyhoštění či o zrušení platnosti povolení k trvalému pobytu, v tomto případě je třeba přihlédnout právě k tomu, že stěžovatel pobýval na území ČR od roku 2016 nejprve jako žadatel o mezinárodní ochranu a následně jako žadatel o vydání povolení k přechodnému pobytu rodinného příslušníka ČR, neboť v roce 2018 uzavřel manželství s občankou ČR, přičemž v roce 2020 se jim z tohoto manželství narodil syn.

[34] Nejvyšší správní soud tak pouze obecně připomíná, že i v nynějším případě musí být zohledněn mj. čl. 3 odst. 1 Úmluvy o právech dítěte, podle něhož je zájem dítěte předním hlediskem při jakékoli činnosti týkající se dětí, ať už uskutečňované veřejnými nebo soukromými zařízeními sociální péče, soudy, správními nebo zákonodárnými orgány. Toto hledisko nejlepšího zájmu dítěte totiž Evropský soud pro lidská práva (ESLP) přenáší i do posuzování zásahů smluvních stran Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod do rodinného života cizinců ve smyslu čl. 8 Úmluvy, jež se dotýkají nezletilých dětí, a přisuzuje mu zcela zásadní význam, byť ne v tom smyslu, že by muselo vždy a za všech okolností převládnout nad konkurujícím veřejným zájmem, ale právě především z hlediska procesního, tedy ESLP posuzuje, zda skutečně příslušné správní orgány a soudy věnovaly dostatečnou pozornost hledání spravedlivé rovnováhy mezi nejlepším zájmem dítěte, který jsou povinny také v konkrétní věci definovat, a případným konkurujícím veřejným zájmem, a zda tuto svou úvahu ve svých rozhodnutích dostatečně a přezkoumatelně vyjádřily. Judikatura Nejvyššího správního soudu v návaznosti na uvedený přístup ESLP (ale i Ústavního soudu – viz dále) tedy vyžaduje, aby byl nejlepší zájem dítěte náležitě posouzen; k tomu srov. již opakovaně zmiňovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 2. 2020, č. j. 5 Azs 383/2019-40, nebo rozsudky ze dne 16. 3. 2020, č. j. 5 Azs 404/2019-28, ze dne 29. 5. 2020, č. j. 5 Azs 220/2019-33, publ. pod č. 4034/2020 Sb. NSS, a ze dne 8. 10. 2021, č. j. 5 Azs 314/2020-52. Nejvyšší správní soud v těchto rozhodnutích upřesnil kritéria, jimiž je třeba se řídit při posuzování přiměřenosti zásahu do soukromého a rodinného života cizince v situacích, kdy je nutné zohlednit nejlepší zájem jeho nezletilých dětí.

[35] Ve zmiňovaném rozsudku ze dne 8. 10. 2021, č. j. 5 Azs 314/2020-52, k této otázce Nejvyšší správní soud zdůraznil, že rovněž podle nálezu Ústavního soudu ze dne 14. 4. 2020, sp. zn. IV. ÚS 950/19, musí být vážení a zohledňování nejlepšího zájmu dítěte

materiálně obsaženo v odůvodnění daného rozhodnutí. Ve smyslu tohoto nálezu představuje i zamítnutí žádosti o vydání povolení k přechodnému pobytu rodinného příslušníka občana EU kategorii řízení, jejichž účelem sice není přímo zasáhnout do právního postavení dítěte (tj. přímo rozhodovat o jeho právech a povinnostech), nicméně toto řízení má na dítě nezpochybnitelný právní dopad. Proto i v tomto typu řízení je třeba zvažovat např. míru péče cizince o dítě, míru faktické závislosti dítěte na cizinci, hloubku jejich vzájemného emočního vztahu, ale i míru, v jaké byl trestný čin spáchán vůči dítěti, a míru případného ohrožení řádného vývoje dítěte v případě, že rodič zůstane na území České republiky. Jak již Nejvyšší správní soud rovněž konstatoval v naposled zmiňovaném rozsudku (a předcházející judikatuře), zájem nezletilého dítěte je totiž nutné vnímat jako středobod úvah o přiměřenosti daného rozhodnutí. Předně tak musí správní orgány v daném řízení zájem nezletilého dítěte definovat a následně s ohledem na takto vymezený zájem posuzovat přiměřenost zásahu do tohoto zájmu.

[36] Pro kvalifikované posouzení nejlepšího zájmu dítěte je zásadní dostatečné množství informací, na jejichž základě budou mít správní orgány přehled o skutečné rodinné situaci cizince a jeho dětí. Lze tedy přisvědčit stěžovateli, že jsou správní orgány i v této věci povinny opatřit si i k této otázce náležité podklady pro svá rozhodnutí, zvláště pak za situace, kdy stěžovatel již ve správním řízení navrhoval k osvětlení své rodinné situace provedení svého účastnického výslechu a výslechu manželky.

IV.
Závěr a náklady řízení

[37] Nejvyšší správní soud tedy shledal kasační stížnost ve výše vymezeném rozsahu důvodnou, a proto v souladu s § 110 odst. 1 s. ř. s. zrušil rozsudek městského soudu. Zruší-li Nejvyšší správní soud rozhodnutí krajského (městského) soudu, a pokud již v řízení před krajským (městským) soudem byly pro takový postup důvody, současně se zrušením rozhodnutí krajského (městského) soudu může sám podle povahy věci rozhodnout o zrušení rozhodnutí správního orgánu [§ 110 odst. 2 písm. a) s. ř. s.]. V dané věci se vada, pro niž je rozsudek městského soudu rušen, týkala již rozhodnutí žalované. Nejvyšší správní soud proto v souladu s § 110 odst. 2 písm. a) ve spojení s § 78 odst. 1 a 4 s. ř. s. rozhodl tak, že sám rozhodnutí žalované zrušil a věc jí vrátil k dalšímu řízení. V něm budou správní orgány dle § 78 odst. 5 ve spojení s § 110 odst. 2 písm. a) s. ř. s. vázány právním názorem vysloveným Nejvyšším správním soudem v tomto zrušujícím rozsudku.

[38] Podle § 110 odst. 3 věty druhé s. ř. s. rozhodne Nejvyšší správní soud v případě, že zruší podle § 110 odst. 2 písm. a) s. ř. s. rozhodnutí žalovaného, o nákladech řízení o kasační stížnosti i o nákladech řízení před krajským (městským) soudem. Stěžovatel měl ve věci úspěch, podle § 60 odst. 1 s. ř. s. mu tedy přísluší vůči neúspěšné žalované právo na náhradu důvodně vynaložených nákladů řízení.

[39] Stěžovatel v řízení před městským soudem uhradil soudní poplatek ve výši 3000 Kč za podání žaloby a ve výši 1000 Kč za návrh na přiznání odkladného účinku, jemuž městský soud vyhověl. V řízení před kasačním soudem pak stěžovatel zaplatil soudní poplatek ve výši 5000 Kč za podání kasační stížnosti.

[40] Stěžovatel vynaložil rovněž náklady na své právní zastoupení. V řízení před městským soudem i před Nejvyšším správním soudem byl stěžovatel zastoupen

advokátkou Mgr. Naďou Smetanovou. Stěžovateli proto náleží náhrada nákladů spojených se zastoupením advokátkou; pro určení její výše se použije v souladu s § 35 odst. 2 s. ř. s. vyhláška č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „advokátní tarif“).

[41] Náklady stěžovatele spočívají v částce odpovídající odměně advokátce ve výši 4 x 3100 Kč za čtyři úkony právní služby, tj. převzetí a příprava zastoupení, podání žaloby, účast na jednání a podání kasační stížnosti včetně jejího doplnění [§ 7 bod 5, § 9 odst. 4 písm. d) a § 11 odst. 1 písm. a), d) a g) advokátního tarifu] a ve výši 1550 Kč ze úkon právní služby spočívající v podání návrhu na přiznání odkladného účinku žalobě [§ 7 bod 5, § 9 odst. 4 písm. d) a § 11 odst. 2 písm. a) a odst. 3 advokátního tarifu], a dále v paušální náhradě hotových výdajů advokátky ve výši 5 x 300 Kč za tyto úkony právní služby (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu).

[42] Celkem tedy přísluší stěžovateli náhrada nákladů řízení ve výši 24 450 Kč. K její úhradě stanovil Nejvyšší správní soud žalované přiměřenou lhůtu.

P o u č e n í :
Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 21. října 2022

JUDr. Jakub Camrda
předseda senátu